

Schriftlicht

Spreken door de Geest

M. Heemskerk

Daarom maak ik u bekend, dat niemand, door de Geest Gods sprekende, zegt: Vervloekt is Jezus; en dat niemand kan zeggen: Jezus is Here, dan door de Heilige Geest.

1 Korintiërs 12:3

Waakzaamheid geboden

De kerk leeft sinds Pinksteren in het laatste van de dagen. In de laatste periode van haar geschiedenis. De kerk weet dat. Maar haar grote vijand weet het ook. En het maakt hem hoogst actief, vooral in de kerk. Want de wereld heeft hij al. Over de goddelozen hoeft hij zich niet druk te maken. Nee, de kinderen van God, op hen heeft hij het voorzien! Daarom moeten we in de kerk steeds waakzaam zijn. Zijn activiteiten bijtijds onderkennen. Ons er voortdurend van bewust zijn, dat je in de kerk maar niet alleen te maken hebt met het opbouwwerk van de Heilige Geest. Maar ook met allerlei pogingen van satan om net zo hard weer af te breken wat de Geest heeft opgebouwd. We kunnen en mogen er niet onderuit: steeds moeten we bezig zijn, de geesten te onderscheiden of ze wel uit God zijn.

De geesten onderscheiden of ze uit God zijn. Maar, hoe doe je dat nu in de praktijk? Wat is het criterium? Hoe kun je weten of je met het werk van de Geest te maken hebt of juist met het tegenovergestelde, het werk van de duivel? Die vijand, die in de kerk haast nooit op klompen binnenkomt, maar vrijwel altijd op kousenvoeten? Met die vraag zaten ze in Korinte. En ze hadden het er vast nog moeilijker mee dan wij. Want wij hebben het complete Woord van God, waaraan we elke geestesuiting kunnen toetsen. Maar de Korintiërs hadden alleen het Oude Testament nog maar.

Hoe doe je het dus, de geesten onderscheiden? De apostel laat ze daar in Korinte niet zitten met die vraag. Dat zou trouwens ook niet verantwoord zijn. Want een naïeve houding in dezen speelt de vijand in de kaart en biedt hem makkelijk entree. Dat een duidelijk criterium nodig is, hoeft dan ook geen vraag te zijn. Welnu, Paulus geeft het. Hij geeft aan, hoe je kunt beoordelen of iemand wordt beheerst door de Geest bij wat hij zegt. En hoe je dus in de praktijk waakzaam kunt zijn.

Wie Jezus miskent, vervloekt Hem

Het is heel belangrijk wat Paulus gaat zeggen. Hij maakt er dan ook een plechtige verklaring van. Zoiets als een officiële publicatie: daarom maak ik u bekend.

Daarom. Waarom? Nou, de apostel constateert een bepaalde moeite daar in Korinte. En daarbij doet het er eigenlijk nog niet eens toe, of de Korintiërs die zelf ook constateren. Maar Paulus vindt het in ieder geval nodig, erover te spreken. Over de moeite - zie vers 1 - dat ze in Korinte niet zo goed om weten te gaan met - letterlijk vertaald - 'de dingen van de Geest'. De nieuwe vertaling zegt: 'de uitingen des geestes' en gebruikt ten onrechte geen hoofdletter. Want het gaat hier duidelijk over de Heilige Geest. Over zijn gaven. Zoals profetie, tongentaal en dergelijke. In Korinte wisten ze met deze gaven niet zo goed om te gaan. En dat kwam vooral, doordat ze vaak niet wisten, of ze wel echt met gaven van de Geest te maken hadden. Ze hadden een verleden waarin ze afgoden dienden. En het leven in de afgoderij had ze onzeker gemaakt. Het had hun onderscheidingsvermogen aangetast. Toen waren ze immers makkelijk te beïnvloeden. Wie zijn favoriete god maar goed wist te verkopen, kon hen maar zo achter zich aan krijgen. Nu waren ze

christen geworden. Maar gebrek aan onderscheidingsvermogen hadden ze nog steeds. Ze waren makkelijk te beïnvloeden met alles wat maar aangeprezen werd als goddelijke openbaring. Maar ja, dat zal wel moeten veranderen. Ze zullen de geesten moeten gaan onderscheiden. Niet meer kritiekloos onder de indruk mogen komen van alles wat maar aangeprezen wordt als afkomstig van de Heilige Geest. Want dat is levensgevaarlijk. Dan zijn ze een makkelijke prooi van satan. Welnu, daarom, zegt Paulus, maak ik u bekend dat u goed moet onderscheiden wat er gezegd wordt. Altijd heel goed moet letten op de inhoud daarvan. En dan moet u bedenken: niemand, door de Geest Gods sprekende, zegt: vervloekt is Jezus! Denk erom, loop nooit achter iemand aan, die dat zegt, want zo'n uitspraak kan met geen mogelijkheid afkomstig zijn van de Heilige Geest.

Hier kijken we toch wel even vreemd tegen aan. Moet dit nu gezegd worden tegen een christelijke gemeente? Hebben ze daar in Korinte zo weinig onderscheidingsvermogen, dat er zelfs gevaar bestaat dat ze onder de indruk komen van lieden die de Here Jezus Christus vervloeken? Welnu, laten we eerst maar eens kijken wat Paulus precies bedoelt. Want we zullen toch niet moeten denken aan mensen die met een stalen gezicht in de kerk komen beweren: vervloekt is Jezus. En die dan vanuit de gemeente nog bijval krijgen ook. Dat we daar niet aan moeten denken, kun je alleen al opmaken uit het feit dat het in het tweede deel van de tekst ook niet gaat over mensen die alleen maar zéggen: Jezus is Here. Nee, het gaat erom, dat ze Hem echt erkennen als hun Here in de praktijk van elke dag. Door Hem liefdevol na te volgen en gehoorzaam te zijn. Het gaat hier om de vraag: welke plaats geef je de Here Jezus Christus in je leven? Ja, en dan zijn er mensen, die Hem in de praktijk naar de achtergrond dringen. In hun praten en in hun doen en laten merk je eigenlijk niet dat Hij iets voor hen betekent. Dat kan heel makkelijk gebeuren bijvoorbeeld, als je een enthousiaste fan bent van Paulus of van Apollos of van Kefas. Je hebt dan de mond vol over je favoriete leermeester. Maar over de Here Jezus horen ze je eigenlijk maar zelden. Om Hem gaat het je niet in je leven. En dat straalt je dan natuurlijk ook uit in de kerk. Nee, dan zég je niet met zoveel woorden: vervloekt is Jezus. Maar in feite stel je je wel op één lijn met de Joden in Korinte, van wie we in Handelingen 18 lezen: 'Zij verzetten zich tegen het evangelie, dat Jezus de Christus is, en lasterden.'

De Here Jezus negeren, Hem naar de achtergrond schuiven - het kan natuurlijk nooit vrucht van de Geest van Christus zijn. Want niemand die spreekt door de Geest van God, zegt, door de manier waarop hij optreedt en door de plaats die hij in de praktijk aan de Here Jezus gunt in zijn leven: vervloekt is Jezus. Een heel duidelijk criterium dus om de geesten te onderscheiden daar in de kerk van Korinte. Waar de Here Jezus Christus wordt weggeduwd en naar de achtergrond wordt geschoven, daar spreekt de Geest niet. Waar Hij weggedrongen wordt van de plaats die Hij in je leven opeist, daar is nooit de Geest van God aan het woord. Dat bindt Paulus de kerk van Korinte hier met alle klem op het hart.

Ja, en dat is natuurlijk een boodschap die voor de kerk actueel blijft. Hier heeft iedereen mee te rekenen. Dit moet ons in het hart gebrand staan: waar de Here Jezus Christus niet de eer ontvangt die Hem toekomt - waar Hij van zijn plaats gedrongen wordt naar de zoveelste rang, of waar misschien helemaal wel niet meer met Hem gerekend wordt - daar is nooit de Geest van God aan het woord. Maar daar zie je altijd weer, dat de mensen bezig zijn zichzelf op de voorgrond te dringen. En dat kan in de kerk zomaar gebeuren. Iemand stelt zijn eigen inzichten en meningen boven het Woord van Christus. Als je hem dat voorhoudt, krijg je te horen: ja, dat kun je nou wel zeggen, maar...! Welnu, dan moeten we maar nooit denken: zou hij misschien ook gelijk kunnen hebben? Ook niet, als iemand zich erop beroept dat hij dit inzicht ontvangen heeft van de Heilige Geest. Want nooit gaat de Geest in tegen wat Christus heeft gezegd. Dat is een vuistregel zonder één uitzondering bij het onderscheiden van de geesten.

Immers, wat is geloven in Hem en Hem zo de centrale plaats geven in je leven? Het is altijd Hem geloven op zijn Woord. En dat wil zeggen: zijn Woord het eerste en het laatste woord. Zijn

Woord het eind van alle tegenspraak. Waar dat niet wordt erkend of waar dit op één of andere manier wordt tegengesproken en waar zijn Woord dus opzijgeschoven wordt, daar is nooit de Heilige Geest aan het woord. Want waar Hij spreekt, daar horen we en leren we belijden: Jezus is Here.

Wie in Jezus gelooft, belijdt: Hij is Here

Jezus is Here. Op zich is het natuurlijk makkelijk genoeg om dat te zeggen. Iedereen kan deze drie woorden moeiteloos in de mond nemen. De bedoeling is dan ook om te zeggen dat zo'n uitspraak alleen dan het werk van de Geest is, wanneer ze een echte belijdenis genoemd kan worden. Dat wil zeggen: echt een hartelijke erkénning van Jezus Christus als Here. En omgekeerd kan er alleen sprake zijn van zo'n echte belijdenis als de Heilige Geest die tot stand brengt.

Paulus wil dus tegen de Korintiërs echt wel wat meer zeggen dan: Mensen, als iemand deze drie woorden maar uitspreekt, dan zit het wel goed. Dan kun je daar heel duidelijk aan horen dat de Geest in hem werkt. Nee, het zal een echte belijdenis moeten zijn. En dat is het pas, als het niet alleen bij woorden blijft. Maar als die woorden ook allesbeheersend zijn voor heel je leven. Want dat is kenmerkend voor een echte belijdenis. Als je dit zegt, dan moet de Here Jezus ook werkelijk de centrale plaats krijgen in je leven. Waarom? Wel, omdat 'Jezus is Here' betekent: ik ben van Jezus. Het betekent, zoals Paulus zegt in Romeinen 14: als we leven, dan is dat voor de Here en als we sterven, dan is dat voor de Here.

Welnu, hoe kom je tot zo'n levenshouding van: Jezus is Here en dus ben ik helemaal van Hem? Helemaal en altijd en in alle dingen? Tot zo'n levenshouding kom je alleen maar door de Heilige Geest. Die kan niemand anders bewerken dan Hij alleen. En dat betekent dan natuurlijk gelijk, dat het zo zal moeten in het leven van iedereen die belijdt: Jezus is Here. Dat het zo moet in het leven van alle kinderen van God. Wat ook de plaats en de positie zijn, die ze gekregen hebben.

Je kunt denken bijvoorbeeld aan de ambtsdragers in de kerk. Hoe maken zij in hun dienst deze belijdenis waar door de kracht van de Geest? Toch zeker alleen door beschikbaar te zijn voor de Here Jezus Christus? De predikant en de ouderlingen hebben te fungeren als zijn mond. Ze hebben immers in de gemeente geen ander woord te spreken dan het Woord van hun Here, Jezus! Diakenen fungeren als zijn hand, die gevuld is met barmhartigheid. Ze hebben geen andere barmhartigheid te betonen dan de barmhartigheid van hun Here, Jezus. En als ze zo bezig zijn in hun dienst, dan is dat de weg waarin de Geest werkt in de kerk. De weg waarin Hij dat werk ook afmaakt, om zo Christus' komst mogelijk te maken.

Jezus is Here. Dat mag en moet daarom ook onze belijdenis zijn. We krijgen in deze drie woorden kort maar krachtig te horen, waar het op staat. Hoe het erbij moet staan in het leven van de kinderen van God. Ze zullen met z'n allen moeten erkennen - van harte!: de centrale plaats in ons leven moet voor de Here Jezus zijn. En dus voor al de woorden van leven die Hij spreekt. Zo hoort dat te zijn in het leven van mensen tegen wie de HERE meteen toen ze het levenslicht aanschouwden, al gezegd heeft: u bent van Jezus. En Hij zei het niet alleen, maar Hij tekende er ook voor: de doop!

We mogen belijden: Jezus is Here. We mogen het door de kracht van de Geest. We mogen immers geloven: we zijn van Hem. Dat is onze rijkdom. Dat is ons leven. Dat is onze eeuwige toekomst.